

Београд
16. јун 2025

Поводом [изјаве председника Републике Србије Александра Вучића](#) од 12. јуна 2025. године на ТВ Информер да се „Судство показало као грана у коју је страни фактор највише зашао и разорио је у потпуности“, те нас „довео дотле да ни право ни правду више не можемо ни да очекујемо“ и да ће се „снага државе видети у томе да савлада своје пропусте, своје грешке, проблеме, своје слабости које су нарочито изражене кад се огроман новац споља убаца“, „макар нас натерали да мењамо Устав, мењаћемо Устав и то ћемо све да променимо“, „јер тад је обавеза да све мењамо“ и објављивања [фелтона](#) „Нова БАЗА“ у дневном листу Нова „100 судија и тужилаца који одређују судбину Србије – Ко нам дели правду?“ од 16. јуна 2025. године о оним судијама и тужиоцима за које се наводи да са својих позиција могу директно да утичу на питања у вези са актуелном друштвеном кризом, а „будући да судије и тужиоци имају сва законска овлашћења да из места санкционишу свако појединачно непочинство представника извршне власти“, из којих произлази, непосредно или посредно, закључак да је за окончање кризе настале након новосадске трагедије потребно поново „проверити“ све судије (и тужиоце), дакле поново спровести реизбор, вентинг или томе слично, Друштво судија Србије издаје

С А О П Ш Т Е Њ Е

Судије, управо зато што одлучују о основним људским правима и изричу казне ради сузбијања дела којима се повређују или угрожавају вредности заштићене кривичним законодавством и што њихове одлуке производе значајне последице у животу људи и друштву у целини, подлежу вишим стручним и моралним стандардима од осталих грађана, па и осталих функционера. Судије се [не крију иза анонимности](#), већ под својим именом и презименом доносе судске одлуке и својим потписом преузимају одговорност за њих. Због неопходности да у сваком појединим случају суде по закону и непристрасно, без обзира да ли суде највишем државном функционеру или обичном грађанину, једино су судијама, за разлику од политичких функционера других грана власти, поверени мандат до навршетка радног века и гаранције независности. Истовремено, управо је значај судијске функције коју су судије дужне да обављају независно и непристрасно, разлог што се од судија захтева и очекује да се у свом приватном животу уздржавају од понашања која се иначе толеришу осталим грађанима.

Друштво судија с пажњом прати критичка мишљења о судијама и судству и разуме интерес јавности, укључујући и медије, да буде обавештена о животу и раду судија и тај интерес сматра логичним и оправданим. Разумљиво је и то да је јавност најчешће заинтересована, а последњих месеци и скоро искључиво, за кривичне предмете везане за новосадску трагедију и протесте у друштву након ње. Међутим, указује да је 2.415 судија у Србији окончало током 2024. године преко 1.700.000 спорова, од којих кривичне ствари чине свега нешто више од 10%, а судске одлуке које су тематизоване у медијима свега промил укупно донетих одлука. Због

тога је непримерена и паушална тврдња да ни право ни правда више не може да се очекује од судске власти.

За отклањање сваке неправилности у поступању конкретне судије у конкретном случају постоји одговарајући правни пут. Страни незадовољној одлуком суда у судском поступку стоји на располагању правни лек (редовни или ванредни) о коме одлучује суд више инстанце. Уколико незадовољна страна сматра да се судија непримерено понашао или направио какав пропуст у раду несавесним или недостојним вршењем судијске функције које је Законом о судијама прописано као дисциплински прекршај, власна је да дисциплинском тужиоцу поднесе дисциплинску пријаву против судије. Судија је, као и сваки други грађанин, и кривично одговоран. Одговорност судије је лична и конкретна. За кризу у друштву и незадовољство функционисањем државних институција не могу бити искључиво одговорни ни судија сам, а ни судство у целини, јер оно функционише у условима, на начин и са ресурсима које му одређују извршна и законодавна власт.

С тим у вези, Друштво судија [поново](#) указује да произвољне и паушалне оцене да су одлуке појединих судија „контраверзне“, да су појединим одлукама судије „стале на страну“ одређених странака у поступку и томе слично не доприносе бољем разумевању судства од стране јавности, а стигматизују судије, подстичу неповерење у судство и воде ка закључку да би за боље функционисање судства требало „променити“ судије. Оваква логика нажалост, није нова. Таква логика довела је 2009. године до општег реизбора, када је разрешена трећина судија и тужилаца (837 судија и око 220 тужилаца), а Србија прокажена у међународној заједници као држава која повређује принципе владавине права и финансијски знатно оштећена и изложена системском и дуготрајном напору ради отклањања реизбором проузрокованих штетних последица.

Друштво судија подсећа све државне функционере, медије, најширу јавност и своје колеге судије да је Народна скупштина пре само три године, 9. фебруара 2022. године прогласила Акт о промени Устава Републике Србије (у делу који се односи на правосуђе), који је претходно усвојен 30. новембра 2021. године двотрећинском већином од укупног броја народних посланика и потврђен 16. јануара 2022. године на републичком референдуму, којим је:

- прописано да судска власт припада судовима који су независни (члан 142. став 2);
- забрањен сваки непримерени утицај на судију у вршењу судијске функције (члан 144. став 2);
- забрањено да судија буде позван на одговорност за мишљење дато у вези са вршењем судијске функције и за гласање приликом доношења судске одлуке, изузев ако учини кривично дело кршење закона од стране судије или јавног тужиоца (члан 148. став 1)
- забрањено политичко деловање судија (члан 148. став 4).

Стога, Друштво судија Србије поново

П О З И В А

Целокупну јавност Републике Србије, да разуме да за унапређено функционисање судства не постоји пречица ни чудотворна решења, већ да је то дуготрајан и сложен процес који се одвија и кроз успостављене системе вредновања, дисциплинске одговорности, па и разрешење и кривично гоњење појединачних судија, и то у прописаној процедури спроведеној од за то надлежних органа и да не постоји никаква потреба да се над судијама спроводи лустрација, реизбор, ветинг, или каква слична „реформа“ судства;

Политичаре, а нарочито оне који су носиоци јавних функција да у јавности иступају са свешћу да су дужни да својим поступањем и понашањем одржавају поверење у независност и непристрасност судија и судова, да поштују правноснажне и извршне судске одлуке и да се уздрже од планова за понављање историјски доказаних грешака;

Медије, да објективно извештавају и објављују информације о којима јавност има оправдан интерес да зна у циљу унапређивања вредности демократског друштва, спречавања сукоба и очувања мира, спречавања говора мржње и нетолеранције, истинитог, благовременог, веродостојног и потпуног информисања и да се уздрже од подстицања на непримерена решења у правосућу којима се не може допринети владавини права;

Високи савет судства да стане у заштиту независности судства и да реагује на непримерене притиске којима се подрива ауторитет и непристрасност суда, ма од кога притисци долазе;

Колеге судије, да се у складу са достојанством и важношћу функције коју обављају одупру свим притисцима приликом доношења одлука, ма од кога притисци долазе и да приликом јавних иступања не доприносе стварању утиска сврставања уз ма коју друштвену групу или појединца.